

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 17 Číslo 3 Jún 2015

www.pokojadobro.sk

Objat' budúcnosť s nádejou

Snímka: P. Lazor

„Nestávajú sa prorokmi nešťastia, ktorí v dnešných časoch ohlasujú koniec a stratu zmyslu zasväteného života v Cirkvi; oblečte si radšej Ježiša Krista a vyzbrojte sa zbraňami svetla – ako nabáda sv. Pavol (porov. Rim 13, 11 – 14) – ostanúc tak bdeli a pozorní“ – pripája sa Svätý Otec František v apoštolskom liste zasväteným osobám pri príležitosti Roku zasväteného života k Benediktovi XVI. (porov. www.kbs.sk).

Zvrátenosť dnešného sveta naberá na obrátkach. My ľudia už ani nestíhame reagovať a diferencovať medzi pozitívnym a negatívnym, pretože rôzne nebezpečné, ba priam ničiace zákony, zmluvy či nariadenia a odporúčania sa podsúvajú v pozlátku lesklého vábívého obalu.

Nedá sa nespomenúť v ostatnej dobe preferovaný projekt Podpora ratifikácie a implementácie Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu.

No kto by nebol za? Veď každý rozumný človek je proti násiliu, akémukoľvek. Avšak nič netušiaci smrteľník nevie, že tak zavádzajúci názov projektu ukrýva jeho zámer, ktorým je prispieť k tomu, aby sa dohovor stal skutočným nástrojom spoločenskej zmeny v oblasti rodovej rovnosti. To sme tu už mali a vec nevyriešilo ani referendum. Nie je cieľom nášho časopisu politikárčiť, no ani zaspáť, prizeráť sa na veci zvonku, nevnímať, však sa nič nedeje.

V súčasných podmienkach je žiť ťažké, doba nás núti byť ostrážitými, obozretnými. Tlak je nie len na laikov, rovnako i na kňazov a zasvätené osoby. Aj oni, hlásajúc pravdu evanjelia, si uvedomujú, že ich poslucháčmi už nie sú len starí či chudobní, ktorí si vyžadujú osobitnú starostlivosť. Medzi nimi tiež nájdeme intelektuálov i hľadajúcich, ktorým nestačia emocionálne pôsobiacie príbehy, ale potrebujú počuť odborný, pružný pohľad zástupcov

Cirkvi na problémy súčasnosti.

Rovnako opačne, zasvätené osoby potrebujú spätnú väzbu a podporu nás, bežných veriacich. Vytvoríme tak symbiózu potrebnú pre budúcnosť Cirkvi. Tu opäť prislúcha citovať slová súčasného pápeža, ktorý pozýva všetkých, aby sa zišli okolo zasvätených osôb, radovali sa s nimi a prežívali s nimi ich problémy, spolupracovali s nimi, nakoľko je to možné, pri plnení ich služby a uskutočňovaní ich diela, ktoré napokon patria celej Cirkvi: „Dajte im pocítiť lásku a srdečný vzťah celého kresťanského ľudu. Nech je zvelebený Pán za šťastnú zľadu, že v Roku zasväteného života sa koná aj synoda o rodine. Rodina a zasvätený život sú totiž povolania, ktoré prinášajú všetkým bohatstvo a milosť; sú priestormi poľudšťovania pri budovaní životných vzťahov, miestami evanjelizácie. Pritom si môžu navzájom pomáhať“ (porov. www.kbs.sk).

Adriana Lazorová

Eucharistia je požehnanie

Ondrej Švančara
čítaj str. 3

Zasvätený život môže prebudiť svet

Anna Michalíková
čítaj str. 7

Je to ten pravý?

Veronika Šebestová
čítaj str. 11

Milí čitatelia!

Pred dverami na nás čaká oddychové leto a obdobie dovolení, voľnočasových aktivít a dúfame, že i oddychu.

Dovolenky či prázdniny sa dajú tráviť pestro – hory, voda, turistika, prázdniny u babičky, stretnutia... A tak, ako my radi vycestujeme zo svojich príbýtkov, aj k nám prichádzajú turisti. Odkedy sme samostatným Slovenskom, usilujeme sa zveľaďovať svoju krajinu. Zo šede minulého režimu vyrástla pestrofarebná krajinka. A všeličo chceme vylepšovať. No často počuť – to preto, aby sme prilákali turistov. Touto vetou sa oháňajú politici, združenia a spolky, kraje, mestá, dediny a tiež podnikatelia. Aby sme prilákali turistov – treba opraviť historické pamiatky, cesty a chodníky. Aby sme prilákali turistov – treba zriaďovať cukrárne, kaviarne, penzióny. Aby sme prilákali turistov – treba zmeniť to i ono. Avšak aby sme „prilákali“ turistov, v prvom rade treba zmeniť svoje správanie. Aj v sebaľepšej kaviarničke sa otočíme na opätku, ak sa stretáme s mrzutou obsluhou.

Z vety „aby sme prilákali turistov“ sa pomaly stáva osúchaná fráza, ktorá odzrkadľuje, akí vlastne sme. Mali by sme opravovať, rekonštruovať, budovať a zriaďovať predovšetkým preto, aby sme sa my – domáci cítili dobre a príjemne. Následne sa môže vytvoriť príjemná atmosféra a prostredie, ktoré potom turisti sami objavajú, zamilujú si a vychutnajú ako čosi, čo je pre domácich prirodzené. A netreba ich ani „lákac“ vecami naoko fungujúcimi alebo len kvôli finančnému zisku. To preukáže veľmi rýchlo každý. AJ cudzinec.

Akosi podobne je to s našim srdcom – kto si chce formovať srdce a svoj duchovný život preto, aby „prilákal“ k svojej viere iných, je rýchlo odhalený. Keď však budeme svoj duchovný život formovať predovšetkým preto, aby sme sa my sami cítili s Bohom a v Božej prítomnosti príjemne, oveľa rýchlejšie to zistia ľudia okolo nás a je vysoká pravdepodobnosť, že to prirodzene prebudí v nich záujem o Božie veci. Aj bez našich „lákadiel“.

Všetkým čitateľom prajeme požehnané leto, počas ktorého sa čím viac naladíme na Božiu vlnu, ktorá bude prirodzene prítiažlivá pre ľudí okolo nás.

Za celú redakciu praje Monika Hodnická

Miništranti na slovíčko...

Služba pri oltári nie je cieľ, je to účel pre naše posväcovanie

*Pochválený buď Ježiš Kristus!
Milí miništranti!*

Pomaly a isto sa začínajú prázdniny, ktoré si po uplynulom školskom roku isto zaslúžime. Chcel by som sa vám v krátkosti prihovoriť, aspoň niekoľkými riadkami na tému „služba pri oltári.“ Ako všetci dobre vieme, je to radostná služba a chvíľa, keď sa môžeme aktívne zapojiť do liturgie svätej omše, aj my sami, či už ako lektori, pomoc pri obetných daroch, zbieraní peňazí do „zvončeka“, s kadidlom, krížom alebo pri iných úkonoch, pri ktorých asistujeme kňazovi počas liturgického slávenia svätej omše.

Služba Pánovi by nemala byť „nasilu“, alebo z donútenia, má to byť radostná chvíľa, keď môžem posluhovať pri oltári najlepšie ako viem. K oltáru v sprievode kňaza nejdem len kvôli tomu, aby ma tam videl okruh mojich známych, alebo aby som sa ukázal pred kamarátmi. V prvom rade by to malo byť naše slobodné rozhodnutie. Mali by sme ísť s radosťou, že môžeme poslúžiť a zároveň sa tak snažiť o naše posvätenie.

V ostatnom období som si všimol, že tento záujem sa akosi vytráca, čo je škoda, a nechceme posluhovať v tom, čo nám kňaz alebo starší miništrant prideli. (Teraz myslím na vás mladších.) Nakolko sa tento fenomén dost rozšíril. Keď sme my starší začínali miništrovať a miništranti starší od nás nám rozdelili služby, tak sme boli radi, že nám nejaká služba vyšla a neodvážili sme sa odpovedať zápornou odpoveďou. Bola tam úcta, v prvom rade ku kňazovi, kostolníkovi a všeobecne ku starším miništrantom.

Ďalej by som chcel spomenúť postoj a správanie sa počas svätej omše. Či už je to „hranie“ sa s oblečením, zbieranie „žmolkov“ z čalúnenia lavičky a následné ohadzovanie sa. Toto naozaj nepatrí k oltáru. A povedzme si pravdu, nevyzerá to dobre.

Bolo by dobré spresniť si aj miesta počas Eucharistickej bohoslužby, nikdy by sa miništrant nemal postaviť vedľa kňaza ako „koncelebrant“, ale ak chce stáť pri oltári, mal by stáť na boku oltára, ako sa stojí pri obetných daroch. Ak kňaz sám celebruje (slúži) svätú omšu, tak by mal stáť sám. Aj librifér, čiže ten, ktorý má na starosti rímsky misál, by nemal stáť po boku kňaza. A už vôbec nie je dôstojné, ak sa miništrant z dlhej chvíle opiera rukami o oltár. V susednej Tepličke to majú chlapci pekne naučené a vedia, kam sa majú postaviť.

Podobne je to aj s „odmenou“ za službu počas pohrebov alebo sobášov. Nepatrí sa firflať na to, koľko peňazí nám dá pani kostolníčka. Naša služba pri oltári spočíva v prvom rade v tom, že je to naše slobodné rozhodnutie a naša túžba slúžiť. Nemali by sme ísť miništrovať len kvôli pár eurám, ktoré dostaneme. Samozrejme, vždy Pán Boh zaplatí za nejaký ten peniaz, ktorý dostaneme.

Tolko nateraz. Prajem vám požehnané prežitie prázdnin, oddýchnite si a nezabúdajte aj počas prázdnin na Pána! Lebo on je s nami stále, aj počas týchto letných dní. A pamätajte: „Úsmev, prirodzená veselosť, čisté srdce a priateľstvo s Ježišom a Máriou.“

(Nabudúce si vysvetlíme pojmy: librifér, turifer, krucifer.)

Peter Hanuštiak

Eucharistia je požehnanie

Adorácia Najsvätejšej Eucharistie sa spája s úkonom požehnania. Tento úkon požehnania so Sviatosťou spôsobuje to, čo napísal svätý apoštol Pavol v liste Efezanom: „Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás v Kristovi požehnal všetkým nebeským duchovným požehnaním.“ (Ef 1,3) Požehnanie je vyjadrením osobitného dobra, ktoré táto Sviatosť spôsobuje a dáva.

Dary Božieho požehnania

O požehnaní a požehnávaní čítame v Katechizme Katolíckej cirkvi toto vysvetlenie: „Požehnávanie je božská činnosť, ktorá dáva život. Jej prameňom je Otec, ktorého požehnanie je súčasne slovom, i darom. Aplikovaný na človeka tento výraz znamená poklonu i odovzdanosť Stvoriteľovi vo vzdávaní vďakov.“ (KKC, 1078)

Vzhľadom na človeka je Božie požehnanie darom vitality, ale aj prosperity zmysluplného trvania života. Táto prosperita má dvojaký ráz: pozemský a večný. V pozemskom je požehnanie každým dobrom, ktoré pomáha človekovi žiť primerane svojej dôstojnosti. Patrí tu dobro zdravia, úspech v práci, šťastie v rodinnom živote, dobro potomstva a podobne. Dary Božieho požehnania dostávame aj pre náš duchovný život. To sú všetky nadprirodzené dary milosti, ktoré nám pomáhajú byť dobrými ľuďmi a zaisťujú nám večnú spásu. Medzi všetkými darmi Otcovho požehnania vyniká Ježiš Kristus, prítomný v Najsvätejšej Eucharistii.

Požehnanie – požehnávanie

Pozostáva akoby z dvoch fáz. Prvou je aktivita Boha, ktorý vylieva na človeka, svoju moc a lásku. Druhou fázou je prijatie Božieho daru človekom a jeho reakcia naň. ňou je odovzdanosť Bohu a vzdávanie vďaky za dar požehnania. Zo strany Boha je požehnanie priťahovaním človeka k sebe; zo strany človeka je to príľnutie k Bohu v dôvere a láske. Boh dáva a človek ďakuje. Vzdávanie vďaky Bohu slovnou formou nazývame „zvelebovanie“, alebo „dobrorečenie“. „Dobroreč, duša moja, Pánovi a nezabúdaj na jeho dobrodenia.“ (Ž 103,2) Dávať požehnanie - požehnávať - je vlastne iba Bohu. Je to spoločné dielo celej Najsvätejšej Trojice. Krásne to ilu-

struje úkon požehnania na konci svätej omše: „Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn i Duch Svätý.“ Boh svoje požehnanie ľuďom môže udeľovať aj sprostredkované, cez ľudí. Takto sa človek stáva „požehnaný“ a aj sám „požehnaním“ pre druhých.

Požehnanie je dobro

Posledným gestom Ježiša pred svojím odchodom do neba bolo požehnanie: „Potom ich vyviedol von až k Betánii, zdvihol ruky a požehnal ich. Ako ich žehnal, vzdialil sa od nich a vznášal sa do neba.“ (Lk 24,50-51) Akoby chcel tým naznačiť, že požehnávanie patrí k podstate jeho poslania. Čo odteraz nebude robiť vo svojom oslávenom tele, bude uskutočňovať vo svojom mystickom tajomnom tele Cirkvi. Veľmi veľké dobro vyjadrujeme slovom „požehnanie“. Všetko dobro, ktoré Boh pripravil a chce dať ľuďom, akoby vložil do Krista a sprítomnil ho v Najsvätejšej Eucharistii. V nej máme všetko duchovné dobro. Eucharistická modlitba takto vyjadruje pravdu viery o Kristovi a jeho službe sprostredkovateľa každého dobra: „... skrze ktorého štedro dávaš svetu všetko dobré.“ Keď chcú ľudia vysloviť nejaké dobro, aj v pozemských súvislostiach, používajú toto slovo „požehnanie“. Požehnaním je pre rodinu dieťa, požehnaním je pre farnosť dobrý kňaz, dobrý učiteľ, lekár. Slovo požehnanie používame na jednoduché vypovedanie dobra, prínosu pre nás. V tomto výraze je vlastne obsiahnuté aj to, od koho dobro pochádza. Či už je to zdravie, dieťa v rodine, úroda na poliach, keď tieto dobrá označujeme za požehnanie, vyznávame, že pochádzajú od Boha, že sú Božím darom.

Prijatie požehnania

Eucharistia je požehnanie pre nás v prvom rade preto, že je tu. Pre stálu prítomnosť Ježiša pod spôsobom chleba v bohostánku. On tu medzi nami býva,

je nám na blízku, je to nesmierne dobro. Využívajme toto požehnanie tak, že neobídeme kostol bez povšimnutia. Ľudia majú zvyk, keď idú okolo kostola, že sa prežehnávajú. Takto symbolicky dávajú najavo, že Kristus v bohostánku je požehnaním a že nás žehná. Prežehnanie pred kostolom je akoby gesto prijatia Kristovho požehnania z Eucharistie. Druhé veľké dobro, pre ktoré je pre nás Eucharistia požehnanie, je sama svätá omša, jej slávenie. V nej sa rozvinie na oltári tajomstvo ukryté v Eucharistii. Pred našim zrakom sa dobro Veľkej noci, dobro Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania, ale aj dobro ovocia jeho veľkonočnej obety pred nami rozprestrí, akoby „rozbalí“, aby sme mali na ňom účasť. To, že máme možnosť byť na svätej omši, že sa slávi svätá omša pre naše dobro, je požehnanie. Aj to je osobitné požehnanie pre nás, že sme na túto slávnosť Eucharistie pozvaní. Svätá omša je nesmierne požehnanie, zostávať bez nej je strašná ujma. Najlepšie to vedia chorí a nevládni, ktorí túžia po svätej omši a nemôžu sa na nej zúčastňovať. Eucharistia je požehnanie aj preto, že ju môžeme prijímať. Tým sa stáva osobne chápaným požehnaním. Je to Božie požehnanie, že sme pozvaní prijímať Najsvätejšiu Sviatosť. To je nesmierny dar: môcť prijímať, ale aj chcieť prijímať.

Ondrej Švančara

Kde sú rehoľníci a rehoľníčky, tam je radosť

To sú slová pápeža Františka z Apoštolského listu k Roku zasväteného života, ktorý sa začal 30. novembra 2014 a skončí 2. februára 2016, na sviatok Obetovania Pána. Byť rehoľníkom neznamená zavrieť sa na celý život niekde do kláštora a prežívať smútok z opustenia sveta. Rehoľný život nám ukazuje, že Boh dokáže naplniť srdce človeka a urobiť ho hlboko šťastným.

Podstata rehoľného života

Podstatou rehoľného života je odhodlanie zrieknuť sa sveta, svetského spôsobu života a žiť jedine v Bohu a pre Boha. Z tohto plynie život v rehoľnom spoločenstve a zložení sľubov čistoty, chudoby a poslušnosti. Rehoľník túži nasledovať Krista vo všetkom, aj vo vonkajšom spôsobe života.

Rehoľník sa má učiť rozpoznávať Kristovu tvár, ktorý sa stal nám podobný vo všetkom. Rehoľník sa má pripodobňovať Kristovi životom modlitby a sebazapieraním v službe bratom a sestram. Pápež František v spomínanom liste hovorí, že medzi rehoľníkmi nemá byť vidno smutné tváre, nespokojné a rozčarované osoby, pretože nasledovanie, ktoré je smutné, je smutným nasledovaním.

Hlbšie zasvätenie

Katechizmus Katolíckej cirkvi v bode 916 hovorí, že stav zasväteného života sa javí ako jeden zo spôsobov hlbšieho zasvätenia, ktoré má korene v krste a úplne zasväcuje človeka Bohu. Zasvätené osoby si zaumieňujú zblížša nasledovať Krista a nadovšetko sa darovať milovanému Bohu. Zblížša nasledovať a napodobňovať Krista, znamená byť hlbšie prítomný v Kristovom srdci (porov. KKC 932).

Zasvätená duša ako jas mesiaca

Svätá Faustína vo svojom Denníčku spomína jedno zo svojich zjavení: „Večer, len čo som si ľahla, hneď som zaspala. Ale ako rýchlo som zaspala, tak rýchlo som bola zobudená. Prišlo ku mne malé dieťa a zobudilo ma. To dieťa mohlo mať asi rôčik a prekvapilo ma, že tak pekne hovorí, veď deti v tomto veku nehovoria vôbec alebo hovoria veľmi nezrozumiteľne. Bolo nevýslovne krásne, podobalo sa malému Ježiškovi. Povedalo mi tieto slová: Pozri na nebo. Keď som pozrela na nebo, videla som svietiť hviezdy a mesiac. Vtom sa ma

Snímka: P. Lazor

dieťa opýtalo: Vidíš mesiac a hviezdy? Odpovedala som, že vidím a ono mi odpovedalo: Tie hviezdy sú duše verných kresťanov. A mesiac, to sú zasvätené duše. Vidíš, aký je veľký rozdiel medzi svetlom mesiaca a svetlom hviezd. Tak v nebi je veľký rozdiel medzi zasvätenou dušou a dušou verného kresťana“ (Denníček 424).

Zmierovanie Boha

Svätá Faustína hovorí aj o úlohe zasvätených osôb. Pán Ježiš jej raz povedal, že v kláštore sú duše, ktoré naplňajú jeho srdce radosťou, lebo sú v nich vtláčené jeho črty, a preto nebeský Otec hľadá na ne so zvláštnym zalúbením. Zasvätené duše chránia ľudstvo pred spravodlivosťou nebeského Otca a vyprosujú milosrdenstvo pre svet. Láska a obeta týchto duší udržuje jestvovanie sveta (porov. Denníček 367).

Pán Ježiš ešte raz potvrdil sv. Faustíne tieto slová, keď jej povedal: „Tvojím cieľom a cieľom tvojich spoločníčok je čo najužšie sa prostredníctvom lásky spájať so mnou. Budeš zmierovať alebo so zemou, budeš zmierňovať spravodlivý Boží hnev a vyprosovať milosrdenstvo pre svet“ (Denníček 531).

Abrahám, zmierovateľ

Možno sa nám tieto slová zdajú aj tvrdé, veď svet nie je až natoľko zlý. A ako do-

káže niekoľko rehoľníkov odvrátiť Boží hnev?

Potvrdenie týchto slov nájdeme už v Starom zákone. Keď sa Boh zjavil Abrahámovi pri terebintoch Mamreho v podobe troch mužov. Boh vyjaval Abrahámovi svoju vôľu, že chce zničiť Sodому a Gomoru, lebo žaloba na nich je veľká a ich hriech je veľmi ťažký. V Sodome žil Abrahámov synovec Lót. Preto Abrahám začal prosiť Boha, aby nezničil tieto mestá, ak tam nájde viac spravodlivých. Boh mu nakoniec odpovedal, že ak nájde v meste aspoň desať spravodlivých ľudí, odpustí celému mestu. Ale keďže okrem Lóta v týchto mestách nebolo žiadneho spravodlivého, Boh zničil tieto mestá a Lóta s jeho rodinou zachránil (Porov. Gn 18).

Rok zasväteného života sa týka celej Cirkvi

Pápež František hovorí, že Rok zasväteného života sa netýka len zasvätených osôb, ale celej Cirkvi. Celý kresťanský život si má uvedomovať dar toľkých zasvätených ľudí, veľkých svätcov, ktorí tvorili históriu kresťanstva. Ale aj prítomnosť zasvätených osôb v súčasnosti, ktorí nám ukazujú nádej a radosť zo života s Bohom.

František Benko, kaplán

O dôležitosti manželstva III.

V predchádzajúcej štúdií sme sa v krátkosti venovali sviatosti manželstva v Katolíckej cirkvi a jeho zrode. Dnes si predstavíme manželstvo z právneho hľadiska, kde ho zadefinujeme a predstavíme dve základné axiomy rímskych právnikov.

Klasické definície

Za klasické definície manželstva viacerí autori považujú dve definície z rímskeho práva. Je to definícia Ulpiana a definícia Modestina. Definícia rímskeho právnika Ulpiana znie nasledovne: „*Nuptiae autem sive matrimonium est viri et mulieris coniunctio individuam consuetudinem vitae continens*“.¹ Modestinus definuje manželstvo takto: „*Nuptiae sunt coniunctio maris et feminae et consortium omnis vitae, divini et humani iuris communicatio*“.² Obidve rímske definície vyjadrujú spoločnosť manželov vo všetkých udalostiach života a ich účasť na spoločnom – tom istom, osude. Preto, či ide o Modestinovu definíciu „celoživotné zdieľanie osudu“ ako aj Ulpianovu „nerozlučné životné spoločenstvo“, nezmieňujú sa o objektívnej nerozlučiteľnosti manželstva, ktorú Rimania nepripúšťali, ale o subjektívnej trvácnosti, teda ide o úmysel žiť spolu ako manželia až po smrť alebo až po rozvod. Manželstvo je dôležitá a trvalá skutočnosť. Cirkev preto nevenuje veľkú pozornosť len uzatvoreniu manželstva a príprave na neho, ale aj samotnému životu v už uzatvorenom manželstve. Tým sa pri užívaní latinského termínu *matrimonium* dospelo k rozlíšeniu:

- *matrimonium in fieri* – manželstvo vo svojom vzniku, teda samotná svadba, príprava na ňu a bezprostredne nasledujúce administratívne úkony.
- *matrimonium in facto esse* – manželstvo vo svojom trvaní, teda životný stav a s ním spojená sviatosť, starostlivosť o rozvíjanie manželského života.

Tieto definície podáva taktiež profesor Castaño. Manželstvo chápané ako „*matrimonium in fieri*“, teda manželstvo sa chápe ako moment, v ktorom vzniká manželský zväzok. Týmto momentom vzniku manželského zväzku je „*matrimoniale foedus*“ čiže manželská zmluva. Manželstvo „*matrimonium in facto esse*“, sa chápe manželský stav. Týmto manželským stavom je „*consortium coniugale*“ (spoločný osud manžela a manželky).

Počas stáročí rôzne národy, zvyky, obyčaje a mentalita menia inštitúciu manželstva a predurčujú istý koncept a disciplínu. Na božský pôvod manželstva ukazuje Kristus. Dvaja manželia sa zjednocujú, aby vytvorili jedno telo: V Matúšovom evanjeliu, ktoré prináša Ježišove slová čítame: „Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje“ (Mt 19,6). Inštitúciu – usta-

novizeň manželstva Kristus povýšil na sviatosť Nového zákona: tak zjednocuje seba samého s Cirkvou, svojou Nevestou. Nejde tu len o symbol zjednotenia, ale aj o účinný znak. Tak dáva manželom milosť potrebnú na to, aby zjednotenie – jednota bola jedna, neoddeliteľná a plodná. V Novom zákone kresťanské manželstvo povstáva k väčšej dôstojnosti ako obraz tajomstva, ktorý zjednocuje Krista s Cirkvou. Pod pojmom „manželstvo“ rozumieme aj právnickú ustanovizeň, ktorá dáva koreň – základ manželskému spoločenstvu (*matrimonium in fieri*), ako aj trvajúci zväzok, ktorý sa od tohto činu odvodzuje a tak samotné manželské spoločenstvo ako status je dané do manželskej ustanovizne (*matrimonium in facto esse* – manželstvo v uskutočnení). V manželstve medzi kresťanmi sú prvok „sviatosti“ a prvok „kontraktu zmluvy“ jedinou skutočnosťou, ktorú nie je možné oddeliť.

Definícia manželstva podľa kán. 1055 CIC 1983

Kódex kánonického práva z roku 1917 definíciu manželstva nepodáva. Kódex z roku 1983 prináša definíciu manželstva v kán. 1055: §1. Manželskú zmluvu, ktorou muž a žena ustanovujú medzi sebou spoločenstvo celého života a ktorá svojou prirodzenou povahou je zameraná na dobro manželov, ako aj na plodenie a výchovu detí, Kristus Pán povýšil medzi pokrstenými na hodnotu sviatosti. §2. Preto medzi pokrstenými nemôže jestvovať platná manželská zmluva bez toho, aby zároveň nebola sviatosťou.“ (CIC, kán. 1055).

Obsah tejto definície možno zhrnúť do nasledovných bodov:

Je to zmluva medzi mužom a ženou; Je to zmluva, ktorá spôsobuje, že dva ľudské osudy, totiž osud muža a osud ženy, sa spájajú v jeden a ten istý osud na čas celého ich života (*consortium totius vitae*); Toto spoločenstvo muža a ženy, ktoré manželskou zmluvou vzniklo, je prirodzeným spoločenstvom, čiže je postavené na prirodzenosti človeka; Cieľom tohto spoločenstva je dobro manželov, plodenie a výchova detí; Túto manželskú zmluvu medzi pokrstenými Kristus Pán povýšil na sviatosť. Na takýto koncept manželstva sa odvoláva aj Cirkev, pre ktorú sa to stane nemenným a tradičným faktom, že manželstvo patrí k poriadku ľudskej prirodzenosti, pretože v nej má svoje korene.

Definícia manželstva podľa kán. 776,§1 CCEO

Kódex kánonov východných Cirkví prináša definíciu manželstva v kán. 776,§1: „*Manželská zmluva ustanovená Stvoriteľom a vybavená jeho zákonmi, ktorou muž a žena neodvolateľným osobným súhlasom ustanovujú medzi sebou spoločenstvo celého života, je svojou prirodzenou povahou zameraná na dobro manželov a na plodenie a výchovu detí.*“

Obsah tejto definície možno zhrnúť do nasledovných bodov:

Je to zmluva medzi mužom a ženou; Boh ju založil a zabezpečil svojimi zákonmi; Touto zmluvou ustanovujú muž

1 Preložiť do slovenčiny uvedenú definíciu je veľmi ťažké bez toho, aby sa neporušil jej obsah. Jednoducho by sa dala preložiť ako „zväzok muža a ženy, ktorý neodlučiteľne spája ich životy.“ Castello podáva fráze „*individuam consuetudinem vitae*“ nasledovný komentár: „*Táto fráza znamená spôsob žiť neodlučiteľne, nerozdeliteľne jak na verejnosti tak v súkromí až po smrť alebo rozvod, ktorý však je vždy chápaný ako istý incident, ktorý nemôže byť čenený v tom momente, kedy manželstvo vzniká.*“

2 Túto definíciu nachádzame u Justiniána. Dala by sa preložiť nasledovne: „*Manželstvo je zväzok muža a ženy a celoživotné spoločenstvo, spoločenstvo podľa božského a ľudského práva.*“

a žena medzi sebou „consortius totius vitae“, čiže spájajú svoje životné osudy na celý život; Momentom, kedy táto zmluva vzniká je neodvolateľný súhlas muža a ženy; Toto spoločenstvo muža a ženy je prirodzeným spoločenstvom, čiže je postavené na prirodzenosti človeka; Cieľom tohto manželského spoločenstva je dobro manželov a plodenie i výchova detí. Potom v druhom paragrafe kán. 776 sa uvádza, že platné manželstvo medzi pokrstenými je z Kristovho ustanovenia zároveň sviatosťou.

Verím, že táto krátka štúdia o právnom aspekte manželstva aspoň sčasti poukázala na jeho dôležitosť a zotrvanie

v tradičných hodnotách, ktoré vyjadrujú vážnosť povolania kresťanských rodín a celej spoločnosti.

Roman Vitko

Použitá literatúra:

Damián NĚMEC, *Manželské právo katolíckej Cirkve*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Ján DUDA, *Katolícke manželské právo*. Ružomberok : PFKU, 2007.

Jean GAUDEMET, *Il matrimonio in occidente*. Torino: Società editrice internazionale, 1989.

QUADERNI DELLA MENDOLA A CURA DEL GRUPPO ITALIANO DOCENTI DI DIRITTO CANONICO, *Matrimonio e disciplina ecclesiastica*. Milano: Edizioni Glossa Srl, 1996.

EPITAF ANDREJA MÁRIÁSSYHO

Na každom epitafe v markušovskom kostole je v rôznych obdobiach vyobrazený starobylý erb rodiny Máriássy

Je tomu tak i na epitafe zabudovanom naľavo od vchodu do sakristie, v hlavnej lodi kostola. V hornej tretine epitafu je situovaný erb vložený do kruhu. Podľa vyobrazenia ide zrejme o pôvodnú podobu máriássyovského erbu z roku 1504. A teda i tu je nad tromi štítmí vyobrazený rytier s palčátom v jednej a s dvojkřížom v druhej ruke. Po pravej i ľavej strane rytiera zo štítov vyrastajú po tri ruže, spolu ich je teda šesť.

Zvyšné dve tretiny epitafu tvorí text. Ďalšia textová časť sa tiahne i po obvode celého epitafu. Aj tento epitaf vypovedá nielen o živote zosnulého, ale dokonca i o jeho rodine. Z jeho prekladu sa tak dozvedáme, že patrila Andrejovi Máriássymu.

Latinský text po obvode epitafu znie nasledovne:

„Tento náhrobný kameň dal ešte za života vytesať šľachtic Andrej Máriássy z Markušoviec, po smrti ho dala vyryť manželka Margita Görgy a postavili ho na znak vďaka synovia Štefan, Juraj, František, Andrej a Ján, dcéry Žofia a Anna.“

Zvyšná časť textu, nachádzajúcom sa pod erbom, približuje život zosnulého Andreja:

„Kráľ Báthory, tu sa narodil a učil sa tvoj vojak! A nasledoval znak Marsu. Tebe som slúžil knieža sedmohradský a vrátil som sa z vojny domov chorý. Dobrý gazda svojmu domovu, dobrý otec svojim deťom, v drieku života ma

uchopila krutá dna (podagra) a kresťanskou smrťou som zomrel.“

„Narodený roku 1558. Zosnulý roku 1608, 19. marec.“

Z textu sa dozvedáme, že sa narodil v roku 1558 pravdepodobne v Batizovciach. Jeho otec bol spišský podžupan, poslanec, zakladateľ vyššej zemianskej školy na hrade v Markušovciach – Pavol Máriássy a matka Anna de Sighér. Keď sa Andrej narodil, mal už dvoch starších bratov – Juraja a Františka a jednu sestru Kristínu. Po ňom sa narodili ešte Žigmund, Pavol, Eva a Anna, celkovo teda pochádzal z ôsmich detí. Jeho bratia boli významní muži; František a Pavol boli spišskými podžupanmi a obaja bojovali proti Turkom (Eger). Pavol bol dokonca kráľovský radca a prísediaci súdnej stolice.

Andrej Máriássy, rovnako ako mnohí iní šľachtici tej doby, sa dal na vojenskú dráhu, ktorá mu priniesla celkom slušnú a dobre platenú kariéru vojaka. Pôbil v službách kniežata a od roku 1576 i poľského kráľa Štefana Báthoryho. Ako 33 ročný sa v roku 1591 oženil. Jeho manželkou sa stala vtedy už 27 ročná Margita Görgy (1564 – 1620). V tomto manželstve sa narodilo jedenásť detí, z toho sedem synov. Z týchto detí bol nám azda najznámejší František, ktorý dal v roku 1643 postaviť v Markušovciach renesančný kaštieľ.

V Batizovciach sa Andrej veľmi nezdržoval, lebo väčšiu časť svojho ži-

Snímka: P. Lazor

vota strávil na vojenských výpravách v Poľsku, kde bol zranený v roku 1582 a v Sedmohradsku, odkiaľ sa vrátil chorý a po krátkom čase – 19. marca 1608 – zomrel. Často je pokladaný za zakladateľa evanjelickej vetvy v Batizovciach. Nevie s istotou povedať, kde bol pochovaný a kde sa nachádzajú jeho telesné pozostatky, či v Batizovciach alebo v Markušovciach, ktoré boli i v tom čase ich rodinným sídlom. Tu v kostole sv. Michala Archanjela však nechala Andrejova blízka rodina, teda manželka s deťmi na jeho pamiatku vytesať epitaf, ktorý sme si predstavili.

Miroslava Lazniová

LITERATÚRA: HRASKOVÁ, N.: *Renesančné epitafy a náhrobníky na Slovensku*. In: *Umení a remesla*, 1969., IVÁNYI, B.: *A márkusfalvi Máriássy család levéltára 1243 – 1803*. In *Közlemények Szepes vármegye múltjából, IX évfolyam, Lócse, 1917.*, MÁRIÁSSY, P.: *X. századi rodu Máriássy*. Košice : Harlequin, 2006. 156 s. ISBN 80-89082-08-4., MÁRIÁSSY, P.: *...tisícročná história rodu pokračuje...* Košice : Karnat. 2006. 60 s., SOJÁK, M. a kol.: *Batizovce v zrkadle dejín 1264 - 2004*. Svit : Tatraprint s. r. o., 2004. 344 s. ISBN 80-969232-8-5.

Rok zasväteného života

pápež František

„Zasvätený život môže prebudiť svet“

Kresťania na celom svete prežívajú Rok zasväteného života, ktorý vyhlásil Svätý Otec František. Je to rok modlitieb veriacich za duchovné povolania – kňazov, misionárov, rehoľníkov.

Vdp. Jozef Mrovčák (vpravo). Snímka: P. Lazor

Božie pôsobenie je badateľné aj v našej obci dlhé stáročia. Kresťanstvo a silná viera v nášho Pána vždy víťazila v našich rodinách. Pán Boh požehnáva ľud tejto dediny, ktorá sa rozprestiera v nádhernej prírodnej scenérii s bohatou históriou.

Rada si zaspomínam na krásne a srdečné stretnutie „Rodákov – kňazov“, ktoré pripravil v našej farnosti v roku 1997 veľadôstojný pán farár Mons. Prof. Ján Duda. Na sviatok nášho patróna sv. Michala Archanjela sa v našom chráme stretli uprostred obetného stola kňazi – markušovskí rodáci, ktorí spoločne slúžili svätú omšu. Bola to neopísateľná a nezabudnuteľná slávnosť pre celú našu farnosť.

Pán Ježiš svojim učeníkom povedal: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo.“ Takto pozval do práce vo svojej vinici vyvolených, ktorí sa zasvätili jeho službe.

Kolkí kňazi a misionári za uplynulých sto rokov boli vysvätení z našej obce?

V kresťanskej rodine deti získavajú silnú vieru od svojich rodičov, túto ďalej rozvíjali duchovní otcovia pôso-

biaci v našej farnosti a pozvali chlapcov – miništrantov k obetnému stolu, aby kňazovi pri svätej omši pomáhali.

Základne vzdelanie získali v markušovskej škole, gymnaziálne štúdium absolvovali v Spišskej Novej Vsi alebo v Levoči. Teologické štúdium ukončili na Teologickej fakulte UK v Bratislave alebo v Spišskej Kapitule. Stali sa vysvätenými kňazmi Spišskej diecézy pôsobiaci na Spiši, Liptove aj na Orave.

Primičnú svätú omšu vyslúžili vo farskom kostole v Markušovciach títo kňazi:

- Mons. ThDr. Štefan Faith, univerzitný profesor, pápežský komorník r. 1918
- Pavol Dobranský, 1946
- Mons. Michal Klučár, riaditeľ biskupského úradu, 1946
- Michal Pačnár, 1950
- Jozef Mrovčák, 1965
- Stanislav Baldovský, 1970
- Vladimír Fajkus, 1974
- Viliam Komár, 1975
- Ján Čuchran, 1983
- brat Matej-Peter Ovčiarik OFM, 1992

- Peter Lovas, 1996
- Cyril Hamrák, 2004
- Róbert Gurčík, 2006
- Ján Rimbal, 2006
- Matúš Reiner, 2011
- brat Jozef Sukeník OFM Conv., 2014

Ďalší rodák – brat Matej Reiner – verbista, člen Misijnej spoločnosti v Bratislave, je študentom teológie.

Bohoslovec Peter Hanuštiak študuje teológiu v Spišskej Kapitule.

Títo naši rodáci, katolícki kňazi, slúžili a aj dnes slúžia kresťanom vo svojich farnostiach. Je potrebné sa poďakovať všetkým, ktorí vychovávali, formovali, usmerňovali a vstúpovali záujem o kňazský a zasvätený život týchto Markušovčanov.

Srdečná vďaka patrí aj všetkým duchovným otcom tejto farnosti, ktorí svojimi modlitbami, homíliami, ochotnou službou, starostlivosťou a príkladným vzorom vedú nás veriacich k zdroju všetkých milostí, k nášmu nebeskému Otcovi.

Anna Michalíková

Ide o snahu poprieť v človeku jeho identitu

Rozhovor o referende o Ochrane rodiny 2015

„Bojím sa, Pane, tých chvíľ vo svojom živote. Bojím sa najmä toho, že by v mojom srdci ostala tma, beznádej, zúfalstvo, že by som nebol schopný počuť tvoje slovo: „Neboj sa, predsa, som tu ja...“

(Jozef Šuppa SJ, V dnešný večer, Pane...)

Februárové referendum ukázalo hodnoty, ktoré sú väčšine Slovákov prednejšie, zároveň však ukázalo ľahostajnosť drvivej väčšiny ľudí k základným spoločenským otázkam. Svoj názor na výsledky referenda pre časopis Pokoj a dobro vyjadril Mons. Anton Tyrol, generálny vikár Spišského biskupstva.

1) V tomto roku sa 7. februára konalo referendum „O ochrane rodiny“. Aj napriek intenzívnej kampani sa ho zúčastnil malý počet voličov, v čom podľa Vás spočíva takýto nezaujem verejnosti? Nevyplýva z toho nezaujem rodičov (a nielen rodičov) o dobro ich detí i celej spoločnosti?

Referendum z februára t. r. ukázalo niekoľko faktov, ktoré je potrebné vziať do úvahy, podrobne sa im venovať a urobiť z toho patričné závery. V tomto prípade síce nešlo výslovne o náboženské otázky, ale o prirodzené hodnoty, na ktorých vždy doteraz stál a padal osud jednotlivcov aj národov. Nebolo to ani katolícke referendum, ale občianske referendum. Predsa však sa doň najintenzívnejšie zapojili katolícke kruhy aktivistov, kňazov a biskupov a pod. Preto u niektorých ľudí mohol vzniknúť tento dojem, že ide o náboženskú problematiku.

Pýtate sa na nízky počet hlasujúcich. Myslím, že nízky počet hlasujúcich spôsobila propaganda, ktorá vyvolala dojem, že tí, čo žiadali referendum, sú netolerantní. Na druhej strane treba priznať aj to, že slovenskí katolíci ukázali pomerne nízky pocit spolupatričnosti so svojimi kňazmi a biskupmi a dôvery voči nim.

2) Ako hodnotíte z Vášho pohľadu výsledok referenda?

Výsledok vidím ako odraz mienky národa v danej veci. Išlo v ňom o veľmi závažné veci, ktoré, zdá sa mi, je veľmi ťažké zdôvodniť. To sa aj na odbornej rovine ešte len učíme. Z tohto dôvodu by sa azda mohlo usudzovať,

že bolo lepšie venovať sa dlhodobo popularizácii danej problematiky a k referendu pristúpiť až neskôr. Ale sú možné aj iné riešenia, ako je napr. to, ktoré si teraz Aliancia pre rodinu vytýčila. Jej stratégia bude teraz spočívať v tom, že môže počítať s jednou pätinou obyvateľstva, ktorá prirodzeným hodnotám rozumie a o ostatnú časť obyvateľstva bude potrebné zápasiť. V tomto zmysle rozumiem aj ich vysvetleniam výsledkov, že ide o takmer jeden milión občanov, ktorí tieto ciele prijali a aktívne sa na referende za ne zasadili. Ak sa na to takto pozeráme, potom ten výsledok nie je až tak taký zlý.

3) V spoločnosti často aj s odstupom času počuť otázky, či referendum nebolo zbytočné, a či peniaze, ktoré naň boli použité nemohli mať lepšie uplatnenie. Napr. použitie pre charitatívne účely. Ako by ste na tieto otázky odpovedali veriacim, ale aj širokej verejnosti?

Reči o zbytočne vyhodенých miliónoch sú podľa mňa pokrytecké. Z tých ľudí, ktorí toto hovoria, zrejme málokto namieta, napr. na zbytočne vyhodенé peniaze na opravy futbalových štadiónov po vandaloch, na peniaze potrebné na policajtov, ktorí musia zachraňovať hodnoty pred týmito vandalmi a pod. Sotvaktó dnes vie spočítať, koľko peňazí sa v našej vlasti rozkradne (videl som plagáty hovoriace o troch miliardách ročne)... mohli by sme pokračovať argumentmi o predražených štátnych zákazkách, o predražených stavbách ciest, o korupcii, o schránkových firmách a pod. K týmto bolestiam pripočítajte ešte potupu národa, keď sa s ním takto zaobchádza. Okrem toho musíme vziať do úvahy pôvodný plán Aliancie za rodinu, aby referendum bolo spojené s voľbami v jeseni minulého roku. Referendum na osobitný termín predsa neposunula Alian-

cia, ale prezident republiky a spôsobil to ústavný súd, ktorý sa ústavnosťou otázok zaoberal.

4) Ako hodnotíte postoj verejnoprávnej a súkromných televízií na Slovensku a ich odmietavý prístup k odvysielaniu spotov Aliancie za rodinu, a s tým spojené očierňovanie Katolíckej cirkvi na Slovensku?

Nejde len o odvysielanie spotov, ale o celkový postoj verejnoprávnych médií. V celej atmosfére, ktorú verejné médiá vytvorili, mi chýbala kultúra. Katolíkov tam predstavovali ako netolerantných ľudí, ktorí patria do nižšej triedy. My tu nie sme včerajší a verejnoprávna televízia je aj naša. Teda zástancovia referenda tu boli znevýhodnení.

Stratégia verejnoprávnych médií bola zaujímavá: vlani v septembri, v čase národného pochodu za život v Košiciach médiá zanovito mlčali a celú záležitosť odignorovali. Ten pochod bol veľmi úspešný. Možno aj to povzbudilo Alianciu za rodinu „posunúť front“ ďalej a žiadať referendum. Keď referendum bolo vyhlásené, vtedy spustili masívnu ofenzívu a podarilo sa im dosiahnuť takýto efekt, ktorý sme videli vo februári. V podstate i v septembrovej udalosti i teraz vo februári tieto médiá ukázali, ako sú orientované, a v oboch prípadoch sa ukázali ako nepriateľské voči prirodzeným hodnotám, o ktoré na oboch podujatiach išlo.

5) Vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 18. 2. 2015 schválila návrh Celostátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike. Vláda zároveň prijala hneď niekoľko uznesení s termínmi realizácie najneskôr do konca roka 2015. Ako hodnotíte z Vášho pohľadu tento krok Slovenskej vlády?

Ide tu o zmenu chápania základných hodnôt. Doteraz všade

Snímka: P. Hamrák

(v občianskej aj náboženskej sfére, v kultúrnej, sociálnej, právnej aj politickej) boli spoločné východiská, pokiaľ išlo o hodnoty dobra a zla, pravdy a nepravdy. Z toho sa odvíjali aj zákony a zodpovednosť ľudí. Teraz sa dostávame do situácie, keď časť verejnosti, reprezentovaná alebo zastupovaná Alianciou za rodinu a podobne zmýšľajúcimi skupinami, ostáva pri týchto hodnotách. Druhá časť spoločnosti začína presadzovať názor, že základné hodnoty sú záležitosťou dohody, totiž kto zvíťazí pri hlasovaní, ten bude mať navrch. Do toho vstupujú aj tlaky zo zahraničia, najmä zo západnej Európy. Je to zložitá situácia, ktorá bude prinášať aj v budúcnosti rast napätia a prinesie až hrozbu rozpadu spoločnosti.

Vidíme, že vláda sa stavia na stranu rodovej rovnosti, médiá taktiež, verejná mienka sa nakláňa tým istým smerom. Výsledky referenda to ukazujú. Verím len, že to nie je posledné slovo ľudí. Ten tlak bude zrejme narastať, ale ľudia to postupom času zbadajú a zorientujú sa správne.

6) Čo majú autori tejto myšlienky podľa Vás na mysli? (Viesť deti k sexuálnemu experimentovaniu a odobrať rodičom právo nad svojimi deťmi?)

Podľa mojej mienky tu nejde len o nevhodné experimentovanie, ale ide o snahu poprieť v človeku jeho identitu. Ide o zmazanie modelov správania v chlapcovi podľa jeho otca a v dievčati podľa jeho matky. Ide o totálne odcudzenie sa človeka sebe samému, svojej vlastnej identity. Ja si v takomto systéme neviem predstaviť existenciu čohokoľvek stabilného. Stratégia rodovej rovnosti chce vyjsť homosexuálom v ústrety a priznať im právo, aby si mohli adoptovať deti. Kto z nich však berie do úvahy právo dieťaťa na otca aj na matku? Tu sa predsa robí deťom krivda, keď sa s nimi takto manipuluje. To sú ťažké ublíženia, ktoré deti poznajú na celý život. Nemilo ma prekvapilo aj to, že práve na tretiu otázku v referende, ktorá sa týkala možnosti sexuálnej výchovy detí, bolo najmenej hlasov „za“ podľa tej formulácie, ktorá bola na lístkoch. Opäť tu možno len hádať, či sa ľudia zmýlili a nerozumeli

otázke, alebo to nedomysleli. Práve v tej tretej otázke sme mali byť najviac ostražití, lebo tu ide o dobro detí.

7) Váš odkaz našim čitateľom?

Neviem, čo odkázať čitateľom. Momentálne je nutné veľmi premýšľať. Tak sa ukazuje, že tých možných odkazov by mohlo byť aj viac:

- aby sa nepoddávali smútku a nerezignovali zo svojich dobrých snáh;
- aby čitateľia viac verili svojim biskupom a kňazom, veď Cirkev už nejaké to tisícročie má za sebou a vie, čo hovorí a učí;
- bude potrebné organizovať diskusné stretnutia na tieto a podobné aktuálne otázky. Tam by sme mohli otvorene diskutovať a rozoberať všetko, čo s danou problematikou súvisí;
- napokon je potrebné viac sa modliť, aby sme mohli lepšie rozoznávať dobro od zla, pravdu od nepravdy.

Za rozhovor ďakuje
Peter Hanuštiak

A ČO TAK DAŤ SI RANDE V SOBOTU?

„Videli ste pekló, kam padajú duše biednych hriešnikov. (...) Ak budú robiť to, čo vám poviem, mnohé duše sa zachránia a budú mať pokoj. Vojna sa končí, ale ak neprestanú urážať Boha, počas pontifikátu Pia XI. sa začne iná, ešte horšia. ... Aby sa tomu predišlo, budem žiadať zasvätenie Ruska môjmu Nepoškvrnenému Srdcu a odčiniujúce sväté prijímania v prvé soboty. ... Ak prijímú moje požiadavky, Rusko sa obráti a budú mať pokoj; ak nie, roznesie svoje bludy do celého sveta, šíriac vojny a prenasledovanie Cirkvi. Dobrý budú mučení, Svätý Otec bude veľa trpieť, mnohé národy budú zničené. Nakoniec zvíťazí moje Nepoškvrnené Srdce. Svätý Otec mi zasväti Rusko, ktoré sa obráti, a svetu bude dopriať obdobie mieru“ (V citovaných „štvrtých pamätiach“ sestra Lucia; <http://www.fatima-sf.sk/?m=77>).

Lucia nielenže s ochotou a nadšením povedala svoje áno, ale aj zrealizovala jej výzvu k pokániu a k modlitbám za obrátenie a spásu hriešnikov a stala sa reholnou sestrou v kongregácii sestier sv. Doroty v Španielsku.

Pre zavedenie pobožnosti prvých sobôt boli najdôležitejšie zjavenia, ktoré mala sestra Lucia v Pontevedra, v Španielsku, v kláštore Sestier sv. Doroty 10. decembra 1925 a 15. februára 1926.

10.12.1925 Panna Mária ukázala Lucii svoje trnám ovinuté Srdce, ktoré nevďační ľudia ustavične prebodávajú rúhaním a nevďačnosťou a povedala jej tieto slová: „Usiluj sa ma aspoň ty potešiť a povedz, že všetkým tým, ktorí sa cez päť mesiacov na prvú sobotu vyspovedajú, pristúpia k svätému prijímaniu, pomodlia sa tretiu časť ruženca (teda päť desiatkov) a strávia so mnou 15 minút v rozjímaní o pätnástich tajomstvách ruženca s úmyslom odčiniť urážky proti mne, sľubujem, že budem pri nich v hodine smrti so všetkými milosťami potrebnými na spásu ich duše.“

Drvivá väčšina mladých ľudí, ktorí sa hlásia ku Katolíckej cirkvi dokonca nič nevie o Fatimských sobotách alebo ináč povedané večeradlách. Úprimne veriacemu alebo hľadajúcemu človeku je potrebné o Fatimskom posolstve hovoriť, oboznámiť ho s ním, aby ním inšpirovaný mohol pre vlastnú spásu i spásu svojich blížnych niečo urobiť.

„Posolstvo, ktoré roku 1917 prišlo z Fatimy, chápané vo svetle viery, obsahuje večnú pravdu evanjelia, osobitne prispôbenú potrebám našej doby,“ povedal Ján Pavol II. (1982). Z toho vyplýva, že k Fatimským posolstvám zaujali pápeži kladný postoj a tieto súkromné zjavenia berú vážne. Všetky tieto udalosti, ktoré Panna Mária predpovedala sa naplnili. Fatimské posolstvo obsahuje duchovnú, ba dovoľm si povedať, že i pastoračnú úlohu, preto môže byť zdrojom aj inšpiráciou i pre duchovných. Ukazuje východiská nielen pre jednotlivcov, ale pre všetkých kresťanov, ba pre celý svet, je aktuálne aj pre našu súčasnosť a budúcnosť.

Fatimské posolstvo, ktoré Boh adresoval ľuďom na začiatku 20. storočia, zhrnula sestra Lucia vo svojej knihe Výzvy Fatimského posolstva do 22-och bodov. Spomeniem len dve:

1. Výzvu k modlitbe ruženca, ktorú opakovala Panna Mária deťom pri všetkých zjaveniach.

Pri svojom zjavení 13. 6. 1917 povedala Mária deťom, aby sa denne modlili svätý ruženec na počesť Panny Márie a za pokoj vo svete, pretože jedine Panna Mária nám môže vyprosiť mier.

Počas augustového zjavenia 19. 8. 1917 povedala Mária deťom túto naliehavú výzvu: „Chcem, aby ste sa denne modlili ruženec... Modlite sa, modlite sa mnoho a prinášajte obety za hriešnikov.“

Vedzte, že mnohí idú do pekla, lebo nikto sa za nich nemodlí a neprináša obety.“

Sestra Lucia odpovedala na otázku, prečo Panna Mária žiadala dennú modlitbu sv. ruženca, a nie dennú účasť na sv. omši tak, že v tom čase bolo pre mnohých ľudí nemožné alebo veľmi ťažké denne sa zúčastniť na sv. omši, ale modlitba ruženca bola každému dostupná.

2. Výzva k sláveniu prvých sobôt, ktoré bolo už vyššie spomenuté.

15. februára 1926 sa s. Lucii zjavil Pán Ježiš, ako malé Dieťa a opäť ju žiadal, aby rozšírila túto pobožnosť, ako prejav úcty k jeho presvätej Matke. Z tohto zjavenia je dôležité, že Ježiš žiadal, aby si veriaci vykonali svätú spoveď „s úmyslom odčiniť urážky spôsobené Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie.“

Pobožnosť prvých sobôt (Fatimská sobota alebo večeradlo) je popri modlitbe svätého ruženca, ktorá je zároveň jej dôležitou súčasťou a dostáva v nej určitú charakteristickú formu, základnou stavebnou časťou spirituality, ktorá vychádza z Fatimského posolstva. V centre tejto pobožnosti je Eucharistia (slávenie obety a sväté prijímanie), ktorá má mať charakter zmierenia. V tejto pobožnosti nám Matka Božia ukazuje, na čom jej najviac záleží: aby sa kresťania zmierili, zanechali hriech a prijali nebeský pokrm – Eucharistiu.

Spracovala:
Renáta Regecová

Ružencový deň v Košiciach

Skupinka ruženčiarov z Tepličky sa 23. mája zúčastnila stretnutia členov Ružencových bratstiev v dominikánskom kostole v Košiciach. Po privítaní promótorom pre ruženec P. Melicharom Matisom OP, príhovoroch,

modlitbách sv. ruženca a sv. omši, generálny promótor pre ruženec fr. Louis - Marie Durand OP z Francúzska požehnal zreštaurovaný ružencový oltár s obrazom Panny Márie, ako odovzdáva sv. Dominikovi ruženec,

čím bol zavŕšený duchovný program, z ktorého je možné čerpať posilnenie do každodenného života.

Mária Sendrejová,
Horliteľka ruže, Teplička

JE TO TEN PRAVÝ?

Šťastie v láske som nikdy nemala. Keď som prišla do veku, v ktorom mladí ľudia začínajú hľadať lásku, začala som ju hľadať tiež. Samozrejme, že som v tom veku nevedela ako ju hľadať, ani kde ju hľadať. A tak som hľadala nesprávne.

Začala som premýšľať, akého chlapca by som vlastne chcela. V tom veku som prišla na to, že by som chcela pekného, tmavého, s hnedými očami a vlasmi. A aby ste si nemysleli, že mi záležalo len na tom, ako by mal vyzeráť, tak som ďalej chcela, aby bol môj chlapec vtipný, kamarátsky, pracovitý a aby s ním nebola nuda. Pán Boh vtedy asi začul moje priania, lebo mi skutočne do cesty presne takého chlapca poslal. A aj keď som v ňom našla všetko, čo som si vtedy želala, nebola som šťastná. Časom som zistila, že ten chlapec nemá rovnaké hodnoty ako ja, že je trochu povrchný a vlastne si s ním okrem žartov nemám čo povedať. Zaľúbenosť totiž nie vždy privádza k šťastiu.

Začala som premýšľať, kde sa stala chyba a prišla som na to, že som nehľadala tie správne veci. Rozmýšľala som, čo mi na tom prvom chlapcovi chýbalo, a zistila som, že vlastne chcem pri sebe človeka, s ktorým si mám čo povedať, ktorý bude mať rád nielen mňa, ale aj Boha, človeka, ktorý nepotrebuje byť stredobodom pozornosti, takého s dobrým srdcom. Keď som sa potom porozhliadla, tak som si pomyslela, že takí chlapci snáď už ani nie sú a že som sa asi mala narodiť v inej dobe, lebo naokolo som nikoho takého nevidela. Vtedy sa mi do rúk dostala táto modlitba a ja som sa ju začala zo srdca modliť:

Pane, tak veľmi si prajem človeka, ktorý mi rozumie, a ktorému môžem všetko povedať.

Prajem si človeka, ktorý ma skutočne miluje.

Daj, aby som našla niekoho, kto sa s láskou len nehrá.

Daj, aby som našla niekoho, kto hľadá moje srdce, nielen môj zovňajšok.

Daj, nech nájdem niekoho, kto obohatí môj život na dlhý čas,

Snímka: P. Lazor

kto ma neopustí jedného dňa biedneho a zničeného.

Pomôž mi nájsť lásku,

v ktorej je taká sila a vernosť

ako v láske, ktorou nás miluješ TY.

Amen.

Presne o štyri mesiace, ako som sa začala modliť túto modlitbu, som skutočne stretla takého chlapca. Časom som zistila, že to bude ten chlapec z mojej modlitby. Vedela som už však, že je dôležité sa aj naďalej za neho modliť:

Nebeský otec, poslal si mi do cesty človeka, ktorému chcem venovať svoje srdce a s ktorým chcem uzavrieť manželstvo. Bedli nad ním. Pomôž mu byť veriacim, múdрым a rozhodným človekom. Daj mu mužné srdce, aby sa nebál ťažkostí, ale aby ich zdolával s tebou. Svätý Jozef, patrón mužov, chráň môjho chlapca od falošnej mužnosti. Nauč ho ovládať zmyselnosť a podrobovať vlastné telo službe pravej lásky. Daj, aby som sa mohla o neho bezpečne oprieť a prežiť s ním ďalšiu časť života. Amen.

Dnes mám skvelého manžela. Nie najlepšieho na svete, ale toho najlepšieho pre mňa. Toho pravého pre mňa. Viem, že je ten pravý, lebo mi ho poslal sám Boh. A viem to preto, že som si ho u Pána sama vymodlila. Naučila som sa však dôležitú vec, a to, že vo vzťahu musia byť vždy traja – muž, žena a Boh.

Lebo iba taký vzťah je pravý a šťastný. Samozrejme, že ani takýto vzťah nie je ako z rozprávky, kde po svadbe nasleduje už len „a žili šťastne, až kým nepomreli“. Na vzťahu treba neustále pracovať a modliť sa zaň. V tomto vám však už radiť nemôžem. Budem vám vedieť povedať viac o dvadsať – tridsať rokov, lebo tie najťažšie skúšky nás ešte len čakajú. Verím však, že ak ostaneme vo vzťahu traja, tak ich všetky s Božou pomocou prekonáme. Preto sa ani dnes neprestávam modliť za svojho manžela:

Pane Ježišu, ty si spečatil našu lásku vo sviatosti manželstva. Slúbili sme si vernosť až do smrti. Žehnaj nás oboch, aby sme vytrvali v tomto svätom zväzku. Buď stále s nami v našom rodinnom kruhu. Chráň nás pred nebezpečenstvami nevery, pred ochabnutím v láske, pred netrpezlivosťou a sebeckosťou. Zachovaj nás vo svojej milosti po všetky dni spoločného života. Daj, aby sme s láskou prijali deti ako tvoj dar, a aby sme im boli prvými svedkami viery. Daj, aby sme si vzájomne pomáhali na ceste k svätosti a cez manželskú lásku raz prišli k tebe, najvyššej a večnej Láske, spolu s našimi deťmi, a chválili ťa na veku vekov.

Amen.

*Veronika Šebestová,
Lieskovany*

Svätý Juraj v živote a histórii Tepličky

Máloktoľ svätý sa v kresťanskom svete ctí tak dávno ako sv. Juraj. To potvrdzuje aj história filiálky Teplička. Prvá písomná zmienka o obci Teplička sa datuje od roku 1328. Predkovia Mariássyovcov, menovite Ján Kassián, tu dal v roku 1345 postaviť kostol s drevenou podlahou na česť sv. Juraja a zveril aj obec pod jeho ochranu. Pôvodný kostolík tvorí dnes svätyňu kostola. Ján Kassián dostal meno podľa svojho nebeského patróna sv. Jána Kassiánskeho, ktorý presne pred 1600 rokmi (v roku 415) založil pri Marseille Kláštor sv. Juraja a bol jeho opátom.

V septembri 2009 p. Mária Koňaková z Tepličky v našom farskom časopise Pokoj a dobro napísala článok Odpustová slávnosť, v ktorom uviedla: „Podľa dostupných historických dokumentov niekdajším patrónom kostola v Tepličke bol sv. Juraj. Dôkazom je pečať obce z roku 1756, na ktorej je vyobrazený sv. Juraj bojujúci s drakom, tiež jeho obraz na ľavom bočnom pilieri a v neposlednom rade aj z rozprávania starých rodičov a pamätníkov, ktorí sviatok slávil ako zasvätený deň ešte v päťdesiatych rokoch 20. storočia. Predpokladá sa, že k zmene patróna kostola mohlo dôjsť pri opravách alebo prestavbách v polovici 19. alebo začiatkom 20. storočia.“ Dnes je kostol v Tepličke zasvätený sviatku Narodenia Panny Márie.

Stručný životopis svätca

Sv. Juraj sa narodil medzi rokmi 275 – 280 v Kapadócií v dnešnom Turecku. Niektoré dokumenty uvádzajú ako krajinu pôvodu Gruzínsko (Georgia). Juraj bol už od detstva vychovávaný po kresťansky. Neskôr sa stal vojacom Rímskej ríše. V tom čase cisár Dioklecian začal kruto prenasledovať kresťanov. Juraj smelo pred cisárom bránil vieru. Ten sa kvôli tomu rozhneval a dal ho uväzniť, mučiť a nakoniec stať. Stalo sa to 23. alebo 24. apríla pravdepodobne v roku 303 v meste Lod (Lidda) v dnešnom Izraeli. Podľa gréckych historických záznamov bola manželkou Diokleciana dnes už sv. Alexandra, ktorá sa vtedy obrátila a prijala kresťanstvo a bola tiež umučená spolu s Jurajom. Jeho hrob sa čoskoro stal po smrti cieľom pútnikov a miestom zázračných udalostí. Uctievanie sv. Juraja mučeníka sa rýchlo rozšírilo vo východnej i západnej cirkvi. Podľa legendy mal Juraj zabiť draka, ktorý znepokojoval mesto Silena. Drak robil ľuďom zle a raz mu mal kráľ obetovať svoju krásnu dcéru, aby dal

pokoj mestu. Vtedy prichádza rytier na koni a draka zabije. Tým rytierom bol sv. Juraj. Samozrejme, že ide o legendu, ktorá nie je pravdivá, ale symbolicky má svoj zmysel. Drak predstavuje diabla, ktorý naozaj existuje a robí zle, duchovne požíra ľudí. Sv. Juraj proti nemu odvážne bojoval a položil proti nemu aj svoj život.

Zobrazenia, sviatok, pranostiky

Obraz sv. Juraja, ako vojaka na bielom koni bojujúceho s drakom patrí k najznámejším vyobrazeniam svätých v celom kresťanskom svete. Nachádza sa aj v kostole v Tepličke. Dokonca v minulom roku, počas reštaurovania bočného oltára Božského srdca, bol umiestnený na jeho čestnom mieste. Dôležitú úlohu „zohral“ sv. Juraj aj pri vývine obecných erbov. Každá obec sa usilovala o odlíšenie vo forme symbolu. Vo väčšine prípadov sa symbol odvodzoval od patróna miestneho kostola a to zohralo úlohu aj v prípade obce Teplička, v ktorej erbe je tiež podobizeň sv. Juraja.

V kresťanstve sa uctieva ako mučeník mnohých štátov, miest a hnutí. Radi a úprimne si ho ctia aj Slováci, čoho dôkazom je mnoho kostolov zasvätených tomuto svätcovi. U nás si ho uctieva 24. apríla. Sv. Juraj je patrónom rytierov, vojakov, skautov, roľníkov. Známe sú aj mnohé ľudové pranostiky viažuce sa na jeho sviatok: Na sviatok sv. Juraja kňazi žehnali sedliakov aj kone jazdcov. Sluhovia mohli na sv. Juraja zmeniť svojho pána. Úroky boli splatné do tohto sviatku. Na Juraja každá kvapka hodná je dukáta. Saď zemiaky na Juraja, bude plná pivnica i komora, atď.

Sv. Juraj a pápež František

Aj súčasný pápež František navštívil v rámci svojej apoštolskej cesty koncom

novembra 2014 krajinu pôvodu sv. Juraja – Turecko, kde sa o. i. zúčastnil po boku ekumenického patriarchu Bartolomeja I., hlavy Pravoslávnej cirkvi, na slávnostnej byzantskej liturgii v Chráme sv. Juraja. Bol to jeden z vrcholov apoštolskej cesty. Pre zaujímavosť aj pápež František má v názve svojho vlastného mena Jorge Maria Bergoglio tiež meno tohto svätca (Jorge – Juraj).

Dekan Matúš Pajdušák

Zásľuhu na tom, že sa môžeme dozvedieť mnoho informácií o histórii Tepličky a živote našich predkov má predovšetkým Vdp. Matúš Pajdušák, ktorý bol v rokoch 1917 až 1923 markušovským dekanom, farárom, ktorého záľubou bola história. Patril k najlepším znalcom aj autorom monografií spišských dejín a je aj pisateľom kroniky Prehľad dejín Tepličky, z ktorej sa dozvedáme aj o spojitosti sv. Juraja s našou obcou, filiálkou farnosti Markušovce. Kňaz Matúš Pajdušák bol ten, ktorý prízvukoval slová rímskeho filozofa Cassiodora: „*Vo dne i v noci uvažuj pamiatky otcov, spytuj počiatky národa svojho, pozoruj na deje a pomníky zápisiek, lebo ohavnou vecou je, keby si vo svojej vlasti ako cudzinec chodil.*“ Čiže je potrebné poznať a vážiť si históriu národa, predkov svojich, lebo sa hovorí, že národ, ktorý si nectí minulosť svojich predkov, nemá budúcnosť.

Jozef Sendrej, Teplička

Literatúra: Pajdušák, M.: Prehľad dejín Tepličky. Internet: <http://www.frantiskani.sk/kazatel/svati/0424.htm>

Pokora – pravda o sebe

Čo je pravdou kresťanov a ako túto pravdu prijímame?

Bol jún a koniec školského roka sa rýchlo blížil. Študenti už napísali všetky dôležité písomky, profesori ich už mali opravené. Skúšanie žiakov bolo v tomto období časté. Učitelia krúžkovali výsledné známky. Ako obvykle som všetko dobabral. Písomky sa mi nevydarili a skúšanie nedopadlo o nič lepšie. Pri zapisovaní posledných známok som počítaval výčítky. Mal som sa viac učiť po celý školský rok. Zistil som, že celoročné učivo sa nedá natlačiť do hlavy deň pred písomkou. Mal som ešte jednu, poslednú príležitosť, ako si napraviť známku z fyziky. V takomto období mal náš profesor fyziky zvyk dať žiakom urobiť referát na tému, ktorú vybral on. Povedal som si: „Dobre. Urobím to, zlepší mi to priemer.“

Tému, ktorú nám profesor zadal, som vôbec nepoznal. Fyzika mi asi nikdy nebola tak vzdialená, ako v ten večer, keď som robil referát. Ako prvú možnosť som skúsil wikipédiu – večný zdroj vedomostí všetkých žiakov. Bolo tam kopec textu a polovici slov som vôbec nerozumel. Prehľadal som ďalšie internetové stránky, ktoré mi tiež veľmi nepomohli. Použil som metódu Ctrl C, Ctrl V. Nič iné mi neostávalo. Bol to veru biedny referát, za ktorý by som nedostal vytúženú známku. Na hodine sme referáty odovzdávali. Profesor ich zvykol sám preštudovať a nasledujúci deň udeliť známky.

„Peter, poď sem.“ Zavolať ma profesor. Tužil som, že niečo nie je v poriadku.

„Je to tvoj referát? Nie je na ňom meno.“

Zadával som sa na papiere. Rozhodne neboli moje. Boli úhľadné a téma bola dobre spracovaná, omnoho lepšie než moja. Profesor si to musel popliesť s niekým z druhej triedy alebo vytiahol nejaký starý. Za tento referát by som jednoznačne dostal jednotku a moja výsledná známka by bola lepšia. Povieš, že je môj? Zaklamem? Nemusel by na to prísť. Nie je to až tak zlé, veď tú známku potrebujem...

„Tak je tvoj?“ spýtal sa ma znova.

V živote každého človeka sa môže vyskytnúť klamstvo. Existuje v rôznych podobách.

Buď si ho vytvárame sami, alebo ho do nás hustí okolie. Niekedy sme náchylní veriť týmto klamstvám a riadiť nimi svoj život. Čo nás núti klamať? Ako môžu sebaklamy ovplyvniť život? Poďme najprv nahliadnuť na najčastejšie klamstvá.

Som viac než iní, nemám slabé stránky

Je ľahké myslieť si o sebe samé dobré veci. Predstava, že by ľudia mali predou mnou rešpekt, autoritu je lákavá. Koľko som už toho dokázal a koľko toho dokážem. Príliš veľké sebavedomie vo mne vzbudzuje odvahu. Som schopnejší než iní. Neprejavujem svoje chyby, nemôžem ich ukázať. Kritiku si nesmiem pripustiť, a preto sa bránim tvrdými údermi, ktorými zhadzujem druhú osobu.

Nemali by sme zabúdať, že robením niekoho menším, nás nerobí väčšími.

Naše okolie tak trpí, pretože niektorými svojimi vlastnosťami, urážlivosťou a neprípustnosťou iných názorov ho môžeme dobre ničiť.

Klam o tom, že som viac než ostatní, v človeku vzbudzuje veľké sebavedomie a niekedy aj hlúpu odvahu. Nasádza mu falošný obraz, a keď sa tomuto človeku niečo nevydarí v živote, jeho sebavedomie klesá a dokáže sa dostať k druhému extrému – k podceňovaniu sa a závidí. Predsa len platí staré dobré známe – pýcha predchádza pád.

Som dosť silný, zvládnem to sám

Toto klamstvo súvisí s veľkým sebavedomím človeka a nerozumným presvedčaním samého seba o svojej veľkej sile, ktorú nemá. Potláča tak pravdu, kto je skutočne mocný, verí, že to zvládne sám a že ovláda situáciu. Všetko je v jeho rukách. Nepotrebuje modlitbu, svedč, sväté prijímanie ani svätú omšu.

My ľudia mnohokrát potrebujeme povzbudenie od druhých ľudí a aj ich

pomoc. Zo všetkého najviac potrebujeme pomoc Božiu, lebo on je stále pri nás a nikdy neopustí. Do našich životov ľudia vstupujú a odchádzajú, a preto potrebujeme Boha, ktorý neopúšťa.

Keby sme tvrdili, že život zvládneme sami bez Boha, sme ako malé deti. Tieto malé deti nechcú pomoc rodičov, tvrdia, že už sú dostatočne samostatné a vyspelé. Odídu si na vlastnú cestu a neskôr sa vrátia k rodičom s plačom, že to nezvládli a že potrebujú pomoc.

Sila človeka sa prejaví, keď je schopný požiadať o pomoc svojho blízkeho alebo Boha. Vtedy sa ukazuje jeho pravé ja. Pozri, aj ja som len človek, nie všetko zvládnem sám. Kto sa spolieha iba na svoje vlastné sily, vôbec nie je silný (sv. Jozef Freinademetz).

Som menej než iní, mám len slabé stránky, komplexy

Podceňovanie sa. Pri pohľade na to, čo majú druhí, závidím. Prečo nie som ako ten alebo ten? Nič neviem. Nič nedokážem. Ticho závidím tým úspešným. Nevydarila sa mi vec, na ktorej som tak tvrdo pracoval, som neschopný.

S podceňovaním sa prichádzajú občas aj komplexy. Komplexy si človek často vybíja na druhých ľuďoch, ktorým to môže znepríjemňovať dni. Prečo takýto človek trpí menejcennosťou? Pretože aj on by chcel počuť chvály na jeho adresu, chcel by byť lepší a úžasnejší, túži byť vyššie. Pri pohľade na druhých ľudí sa ponizuje, lebo nie je ako oni a zároveň uňho stúpa záviš, pričom zabúda na svoju hodnotu a opovrhne tak Božím stvorením.

*Annamária Salanciová
(Pokračovanie v nasledujúcom čísle.)*

Tráviť čas spoločne

Leto, radosť, no niekedy i veľká starosť pre zamestnaných rodičov. Čas dovolenky je pre mnohých krátky, jeden, u šťastnejších dva týždne. Zvyšok času musia rodičia dokonale zmeňovať, aby deťom vyplnili čas.

Je ešte jedno náhradné riešenie, ktoré nepokrýva celý čas prázdnin, ale aspoň časť. Väčšina rodičov má k dispozícii vikendy, a to nielen letné. Každý vikend stojí za zváženie. Mal by sa dopredu naplánovať. Veď čas trávený s rodinou, s deťmi je vždy zaručenou mnohonásobne zhodnotenou investíciou. Pouvažujme, či budeme každú sobotu upratovať, pracovať na dome, v záhrade, nakupovať, samozrejme v spoločnosti a za účasti detí, alebo si častejšie urobíme netradičný vikend. Veď práca nie je zajac. Aby ste mali rozhodovanie jednoduchšie, prijmite pár vikendových tipov na slnečné i daždivé dni:

- Šport (cyklistika, futbal, plávanie...) predlžuje vek, zlepšuje postavu, zabezpečuje predchádzaniu civilizačným chorobám, v kolektíve si vyžaduje tímovú prácu, prináša odreagovanie, veľa humoru, niekedy i kuriózne situácie.

- Turistika, prechádzky lesom, zber lesných plodov spojený s následným konzervovaním. Celá rodina spája príjemné s užitočným a deti zažívajú pocit usilovných „mravčekov“, ktorí si v lete robia zásoby, aby v zime mali z čoho žiť.
- Guláš, opekačka, grilovačka s pozvanými hosťami prinášajú zdieľanie problémov, radosť i starosť medzi známymi, zároveň môžu deti pošantíť s roveníkmi.
- Múzea, hrady, zámky, kostoly – poznávanie histórie nás núti zamýšľať sa nad budúcnosťou, deti sú naša budúcnosť.
- Koncertné sály, divadlá, kiná ponúkajú rôzne programy pre deti – treba kriticky vyberať veku primerané, mravne poučné predstavenia, prihliadajúc na všetky pozitíva aj negatíva, potom môže duša pookriať.
- Zoologické, botanické záhrady, výstavy rôzneho typu dokážu zamestnať rodinu na celý deň, spoločne si rodina rozširuje obzor v rôznych oblastiach.
- Spoločenské hry sú dnes, v pretechnizovanej dobe, v úzadí, no nestrácajú na svojom význame. Deti sa učia súťažiť, vyrovnávať sa s prehrou, tolerovať druhého, hry sú rovanako dôležitým výchov-

ným nástrojom ako práca, podnecujú k zdravšiemu životnému štýlu.

- Diskotéka, tanec – nie, nemusíte ísť do diskoklubu, stačí trochu upraviť niektorú miestnosť v domácnosti, zapnúť hudbu a krok-sun-krok regenerujete súčasne myseľ, telo i ducha. Zábava je zaručená vo všetkých vekových kategóriách.
- Ručné práce, modernejšie „handmade“ (vyšívanie, pletenie, kreslenie, maľovanie, spracovanie drobných materiálov, puzzle...) sú už takmer zabudnuté – nezabúdajme na zdokonaľovanie jemnej motoriky našich ratolestí, i tá je dôležitá nielen pre samotný rozvoj manipulačných zručností, ale i na rozvoj trpezlivosti, kreativity, tiež povahových, charakterových črt.
- Čítanie kníh nielen zvyšuje inteligenciu, posilňuje mozog, zlepšuje analytické myslenie, rozširuje slovník, ale tiež redukuje stres, navodzuje dobrú náladu, zabezpečuje aktívnejší život.

Azda si v kombinácii uvedených tipov s vašimi nápadmi budete môcť zostaviť vikendy snov, plné radosť, oddychu, zdravého odreagovania z práce v blízkosti svojich najmilších, a tak naberiete potrebné sily do ďalších povinností.

Adriana Lazorová

Milí Dobráčikovia!

Upratujete radi? Nechceme vás otázkou odradiť, ba naopak. Naučme sa spolu systému rýchleho upratovania, aby sme mohli svoj voľný čas naplno využiť na zábavnejšie aktivity. Odpodúčame nasledujúce triky:

☺ Ak nemáte zavedený škatuľový systém, skúste nad nim pouvažovať. Také škatule si môžete aj sami zohnať v obchodoch s ovocím, zeleninou. Ak sa vám nepáčia, vyzdobte si ich tapetami, farebným papierom či malbami. Škatule sa dajú farebne rozlíšiť, a tak budete presne vedieť, čo kam upratať (nahádzať). Má to ešte jeden význam – vždy ľahko nájdete, čo hľadáte.

☺ Výhodné sú rôzne vešiačky či držadlá na vrecúška, taštičky s rôznymi drobnosťami, školskými potrebami.

☺ Pravidelným denným krátkym upratovaním, najlepšie pred spaním, predchádzate dlhému, nudnému upratovaniu.

☺ Oblečenie sa hneď po vyzlečení dáva buď do koša na špinavú bielizeň, alebo späť do skrine. Odpadky sa hádžu hneď do koša. Školské pomôcky si pripravte do aktovky hneď po naučení. V opačnom prípade si prikladáte povinnosti.

☺ Zbavte sa zbytočností. Koľko vecí už nepotrebuje? Prekladáte ich z miesta na miesto. Keď ich už nepoužívate, môžete ich niekomu podarovať, alebo po porade s rodičmi predať cez internet, poškodené veci vyhodíť. Rozhodne vám nebudú v izbe zabrať miesto a nemusíte sa starať o ich upratovanie.

☺ Zapnite si rezkú hudbu, ktorá vás povzbudí k rýchlejšiemu výkonu.

☺ Z väčšieho upratovania si môžete urobiť hru, napríklad na poštarov, ktorí roznášajú zásielky či smetiarov, alebo súťažte o rýchlosť so súrodencami, alebo si sami stanovte čas, dokedy to chcete mať upratané. Za odmenu si môžete, po dohode s rodičmi, dopriať obľúbený program v televízii, alebo inú obľúbenú hru či aktivitu.

☺ Nezabudnite na bystré oči, ktoré všetko vidia, sú to bystré oči vašich rodičov, neujde im ani prášok. Preto skúste vycvičiť tie svoje očká, aby videli, čo vidí mamka. Hľadajte, čo ešte nie je na poriadku, kde je ešte prach a špina.

☺ Pamätajte, uprataná izba svedčí o zrelosti, zodpovednosti, ba dospelosti.

Adriana Lazorová

farský informátor

Seminár redakcie Pokoj a dobro

Dňa 7. marca redakcia časopisu Pokoj a dobro uskutočnila seminár s prednáškami, na ktorý boli pozvaní všetci terajší prispievatelia, ako aj budúci záujemcovia o písanie a fotenie do časopisu. Seminár prebiehal na fare v Markušovciach s týmito prednáškami: Ako funguje farská redakcia – Monika Hodnická. Novinárske žánre: reportáž, rozhovor, spravodajstvo – Monika Hodnická. Ako správne štylizovať – Barbora Klučárová. Ako pracovať s informáciami na internete – Adriana Lazorová. Tipy na správne fotenie – Peter Lazor.

Púť do Martina

V rámci Roka zasväteného života sa uskutočnila púť do Martina pri príležitosti 40. jubilea Rodiny Nepoškvrnenej v sobotu 18. apríla v kostole Sedembolestnej Panny Márie vo Farnosti Martin-Sever. Téma tejto púte bola spoločne vzdávať vďaka za roky pôsobenia Rodiny Nepoškvrnenej a za dar zasväteného života. Na začiatku sa prihovril vdp. Mariána Kuffa, slávnostnú svätú omšu celebroidal kardinál Jozef Tomko s prítomnými biskupmi. Potom nasledovala prezentácia o živote a pôsobení sestier satmárov a modlitba rozjímavého ruženca so záverečným eucharistickým pozhnaním.

Brigáda v Lieskovanoch

Dňa 25. apríla bola v Lieskovanoch brigáda prerezávky drevín na kostolnom dvore. Priestor sa krásne presvetlil a pôsobí upravene. Ďakujeme všetkým, ktorí sa brigády zúčastnili. Ďakujeme za odborný dozor pánovi Žifčákovi a jeho zamestnancom, ďakujeme ministram, ktorí pomáhajú pri každej dobrovoľníckej aktivite v dedine. Ďakujeme Pánu Bohu za opäť nádherné počasie a za možnosť vytvárať príjemné spoločenstvo.

Slávnosť svätého Floriána

V nedeľu 26. apríla sa v Lieskovanoch konala slávnosť pri príležitosti sviatku svätého Floriána – patróna hasičov, spojená s oslavami stého výročia založenia dobrovoľného hasičského zboru

Slávnosť svätého Floriána v Lieskovanoch

v Lieskovanoch. Svätú omšu, po ktorej sa uskutočnil slávnostný sprievod spojený s posvätením sochy svätého Floriána pred požiarou zbrojnicou, slávil pán kaplán František Benko. Sochu svätého Floriána vyrobil z dreva miestny umelec Adam Bakoš. Svätého Floriána vyobrazil ako vojaka s prilbou na hlave, v ľavej ruke so zástavou a v pravej s nádobou na vodu, ktorou zalieva horiace obydlie. Životopis svätého Floriána počas slávnosti priblížila Mgr. Zuzana Kapustová. Povest' hovorí, že Florián zachránil nemecké mesto Norimberg pred požiarom v ôsmom storočí. Podľa legendy taktiež ochránil istého uhliara, ktorý spadol do ohňa a na príhovor svätca bol zachránený. Katolícka cirkev jeho pamiatku oslavuje 4. mája.

Prvé Sväté prijímanie vo farnosti

Tohto roku boli v našej farnosti štyri slávnosti prvého svätého prijímania. Prvé bolo v Lieskovanoch 3. mája, kde pristúpili tri deti, jedno dievča a dvaja chlapci. Druhé bolo v Tepličke 10. mája, kde pristúpilo sedem detí, tri dievčatá a štyria chlapci. Tretie bolo v Markušovciach 17. mája, kde pristúpilo pätnásť detí, sedem dievčat a osem chlapcov. Štvrté bolo rómske v Markušovciach 23. mája, kde pristúpilo dvadsať detí, desať dievčat a desať chlapcov. Veľké poďakovanie patrí všetkým ochotným ženám a dievčatám, ktoré tohto roku pomohli pripraviť deti na slávnosť prvého svätého prijímania. V Markušovciach Zuzana Adamcová, Ludmila Salanciová, Monika Klučárová a Annamária Salanciová. V Lieskovanoch Zuzana Kapustová. V Tepličke Silvia Drabiščáková, Barborka Hamráčková, Tatiana Hamráčková a Alenka Hamráčková.

SALEZIÁNSKA SVÄTÁ OMŠA

V sobotu 23. mája sa v Lieskovanoch konala mládežnícka svätá omša so saleziánskym kňazom donom Mariánom Zacharom z Popradu-Velkej, ktorej sa zúčastnili aj mladí hostia z Popradu. Po svätej omši sa na ihrisku konal hokejbalový turnaj „o melón“ spojený s grilovaním. Turnaj rozhodoval don Marián a bol zakončený spoločnou modlitbou na ihrisku. Vďaka patrí všetkým, ktorí sa pričínili o pekne prežitý deň, gitaristom za hudbu, deťom za spev, mamkám za koláče, Maťovi Pačnárovi za grilovačku, chlapcom za krásne odohraté zápasy, donovi Mariánovi za to, že prijal pozvanie.

Brigáda na fare

Dňa 6. júna bola brigáda pri oprave poškodeného farského plotu od hlavnej cesty. Vďaka peknému počasiu sa všetko podarilo. Veľká vďaka patrí pánu Michalovi Frankovi, Petrovi Filipovi, Vladislavovi Svobodovi, Michalovi Kalafutovi, pani Ivete Filipovej a Lucii Filipovej za výborný guláš.

Detský zborik Lieskovany

Detský zborik vznikol v čase, keď sa konali ľudové misie v našej farnosti.

Dospelácky zbor pripravoval piesne, no potrebovali sme zaktivizovať aj deti, ktoré majú svoj priestor v Cirkvi. V Lieskovanoch máme veľa maličkých, ktorí pravidelne chodievajú do kostola. Tak sme deti, najmä škôlkarov (od 3 rokov) pripravovali na detskú svätú omšu. Takto vznikol náš milý zborik, ktorý má dnes okolo 15 speváčikov. Deti sa hneď naučili slová piesní prostredníctvom „ukazovačiek“. Ďakujeme ti Pane za deti!

Založené 1999

aktivity farnosti

Prvé sväté prijímanie 2015

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická. Redaktori: Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková úprava: Mgr. Barbora Klučárová. Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara. Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16. 2. 1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk>. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.